

Kaupunginjohtajilta ehdotus pääkaupunkiseudun sote- ja aluehallinnon erillisratkaisuksi

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunginjohtajat ehdottavat sote- ja aluehallintouudistuksessa erillisratkaisua pääkaupunkiseudulle.

Kaupunginjohtajien esitys yhteisen valmistelun käynnistämiseksi valtioneuvoston kanssa menee seuraavaksi kaupunginhallitusten käsiteltäväksi. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginhallitukset saavat asian eteensä jo maanantaina ja Kauniaisten kaupunginhallitus keskiviikkona.

Demokratian ja osallistumisen näkökulmasta keskeisiä tavoitteita ehdotuksessa ovat kansanvaltaisuuden, kunnallisen itsehallinnon ja läheisyysperiaatteiden toteutuminen.

Ehdotuksen mukaan pääkaupunkiseudulle perustettaisiin lailla oma sote-toimialue, joka järjestää pääkaupunkiseudun perussote-palvelut ja sillä on mahdollisuus omaan palvelutuotantoon.

Myös pääkaupunkiseudun kaupunkien mahdollisuus omaan palvelutuotantoon sote-peruspalveluihin säilyy.

Esityksen mukaan kaupungit voivat tuottaa sote-palvelut itse, yhteistoiminnassa tai hankkia ne ostopalveluina ulkopuolisilta. Myös yhteinen sote-alue voisi tuottaa palveluja.

Rahoituksen osalta kaupunginjohtajien ehdotuksen lähtökohta on, että erillisratkaisu tulee toteuttaa neutraalisti muuhun Suomeen nähden..

Ehdotuksen mukaan pääkaupunkiseudun kaupunkien toimivaltaan kuuluvia tehtäviä ei siirretä uudelle maakunnalle. Osa valtion aluehallinnon palveluista resursseineen esitetään siirrettäväksi pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien järjestämis- ja tuottamisvastuulle.

Näitä tehtäviä ovat elinkeino- ja työllisyyspalvelut ja maahanmuuttajien palvelut. Pääkaupunkiseudun yhteistyötä tiivistetään ja tavoitteena on tarjota asukkaille ja yrityksille mahdollisimman yhdenmukaisia palveluja.

Kaupunginjohtajat ehdottavat, että valtio ja pääkaupunkiseudun kaupungit aloittavat yhdessä erillisratkaisun mahdollistavan lainsäädännön valmistelun välittömästi.

Mikäli valtio suhtautuu ehdotukseen myönteisesti, pääkaupunkiseudun kaupungit perustavat tilapäisen, laajapohjaisen luottamushenkilöelimen, johon kaupungit nimeävät jäseniä asukasluvun ja poliittisen edustavuuden mukaan. Yhteinen toimielin päättäisi valtuustoille tehtävästä esityksestä.

Kerava ja Kirkkonummi kutsutaan mukaan erillisratkaisun valmisteluun. Ne päättävät omasta osallistumisestaan.

Kaupunginjohtajien ehdotuksen taustana ovat hallituksen 5. huhtikuuta julkistamat sosiaali- ja terveydenhuollon ja aluehallintouudistuksen linjaukset. Niissä todetaan, että pääkaupunkiseutu muodostaa muusta maasta poikkeavan väestökeskittymän, ja että hallitus on valmis arvioimaan pääkaupunkiseudun erillisratkaisua, mikäli kaupungit tekevät asiasta yhteisen ehdotuksen.

Jos nyt tehty ehdotus toteutuu, Suomeen tulee 18 itsehallintoalueen eli maakunnan lisäksi pääkaupunkiseudun erityislainsäädäntöalue, jossa sote- ja aluehallinnon uudistus toteutetaan muusta maasta poikkeavalla tavalla.

Kaupunginjohtajien ehdotus julkaistaan kokonaisuudessaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunginhallitusten esityslistoilla kaupunkien verkkosivuilla.

Lisätietoja:

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, Helsingin kaupunki: p. 050 310 4664

Kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä, Espoon kaupunki: p. 046 877 3953

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen, Vantaan kaupunki: p. 050 62316

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar, Kauniaisten kaupunki: p. 050 411 0163